

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-803/15-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Černovice, okres Blansko
Sídlo	Černovice 97, 679 75
E-mail školy	zscernovice@email.cz
IČ	62073214
Identifikátor	600105954
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Pavlou Davidovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Černovice
Místo inspekční činnosti	Černovice 97
Termín inspekční činnosti	3. – 5. červen 2015

Inspekční činnost byla zahájena dne 3. června 2015 předložením Pověření k inspekční činnosti Čj. ČŠIB-786/15-B ředitelce Základní školy Černovice, okres Blansko, (dále „škola“).

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 c) školského zákona.

Charakteristika

Škola vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 90 žáků, školní družiny (dále „ŠD“) s nejvyšším povoleným počtem 25 účastníků, školní jídelny - výdejny (dále „ŠJV“) s nejvyšším povoleným počtem 20 stravovaných. Obědy byly přiváženy z Mateřské školy Černovice. Pozitivem pro výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu byla nabídka dopoledních svačin za 10 Kč na den. Součástí objektu ZŠ je tělocvična. Činnost ŠD probíhala v jednom oddělení s celkovým počtem 25 účastníků.

Vzdělávání v ZŠ probíhalo podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále „ŠVP ZV“) s motivačním názvem *Škola pro život*. V době inspekce se ve 2 třídách ZŠ vzdělávalo 34 žáků 1. – 5. ročníku. Kromě místních ZŠ navštěvovalo také 5 žáků z okolních obcí. Ve sledovaném období posledních tří školních roků měl počet žáků mírně klesající tendenci (39, 35, 34). V době inspekce škola evidovala 2 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka, která řídila školu od 1. září 2008, byla jmenovaná na základě konkurzního řízení. Pro výkon této funkce splňuje zákonem stanovené předpoklady. Měla promyšlenou koncepci rozvoje školy, kterou systematicky rozpracovávala do ročních a měsíčních plánů. Díky tomu se jí podařilo vybudovat školu s dobrým klimatem, dobrými materiálními podmínkami (dovybavení školy výpočetní technikou a dalšími učebními pomůckami), korektními vztahy s rodičovskou veřejností a místními společenskými organizacemi. Efektivně spolupracovala s okolními školami a účelně rozvíjela zájmovou činnost žáků. ZŠ vedla vzhledem k velikosti školy především na základě dobře fungujících osobních kontaktů a efektivní otevřené komunikace se zaměstnanci. Jednotlivým pracovníkům jasně vymezila jejich kompetence a stanovila přehlednou a funkční organizační strukturu. S pedagogickou radou společně projednávala zejména organizační záležitosti a výsledky vzdělávání. Méně se však zabývala problematikou související s kvalitou vzdělávacího procesu, což mělo negativní dopad do průběhu vzdělávání. Ředitelka každoročně vypracovala plán hospitací, který částečně realizovala. Doporučení ke zkvalitnění vzdělávací práce však sdělovala vyučujícím pouze ústně a sledovaný průběh vzdělávání dokládal, že tato forma odborného vedení pedagogů byla v některých případech méně účinná. Ředitelka pravidelně plánovala další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) v souladu s potřebami školy i jednotlivých pedagogů.

Personální podmínky ZŠ pro naplňování školního vzdělávacího programu byly dobré. Ze 4 pedagogických pracovníků 1 nesplňovala kvalifikační požadavky pro vykonávanou činnost, ale požadovanou kvalifikaci si doplňovala. Jedna učitelka zároveň pracovala na částečný úvazek jako vychovatelka ŠD. Zákonem stanovená dokumentace školy byla vedena přehledně. Pouze v aktuálním *Školním řádu* a *Školním vzdělávacím programu ŠD* odstranila ředitelka během inspekční činnosti drobné formální nedostatky. Organizace vzdělávání byla účelně stanovena vypracovanými rozvrhy hodin pro jednotlivé třídy a plně odpovídala učebnímu plánu ŠVP ZV. Délky přestávek, počty vyučovacích hodin v dopoledním vyučování a počty žáků ve třídách a skupinách odpovídaly platným právním předpisům. Vzdělávání v ZŠ probíhalo podle ŠVP ZV vydaného k 31. srpnu 2008, který nezahrnoval změny v *Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* (dále „RVP ZV“) k 1. září 2013. ZŠ tak zcela nenaplňovala požadavky školského zákona z hlediska vzdělávacích cílů, plánovaných aktivit a očekávaných výstupů. Uvedený učební dokument nebyl v souladu s RVP ZV a musí být dopracován. Vzdělávání v ŠD probíhalo podle *Školního vzdělávacího programu školní družiny*, ve kterém ředitelka během inspekční činnosti odstranila drobné formální nedostatky.

Preventivní činnost efektivně zabezpečovala školní metodička prevence (dále „ŠMP“) i přes to, že zatím neabsolvovala kvalifikační studium. Poradenskou činnost vykonávala ředitelka školy, která byla zároveň výchovnou poradkyní (dále „VP“). ŠMP a VP se podle potřeby na společných schůzkách zabývaly předcházením rizik a účinně řešily konkrétní aktuální problémy. Škola ve spolupráci s poradenskými zařízeními včas identifikovala žáky se SVP, přehledně vedla a pravidelně aktualizovala jejich dokumentaci. Rodiče předávali informace o žácích se SVP třídním učitelkám. Vyučující vhodně

uplatňovaly doporučení školských poradenských zařízení a poskytovaly žákům účelnou individuální podporu ve výuce. K prevenci případných rizik neúspěšnosti žáků se SVP velmi dobře sloužil dyslektický kroužek.

V oblasti prevence rizikového chování žáků škola účelně využívala Minimální preventivní program (dále „MPP“). ŠMP jeho efektivitu pravidelně vyhodnocovala a podle potřeby ho upravovala. Na jeho realizaci se podíleli všichni pedagogové ve spolupráci s ředitelkou a dalšími vnějšími subjekty. Škola také účelně využívala spolupráci se základní uměleckou školou a organizovala zájmové kroužky, čímž efektivně pomáhala utvářet osobnost žáka.

Materiální podmínky ZŠ pro realizaci ŠVP ZV byly na velmi dobré úrovni. Všechny prostory ZŠ byly podnětné a esteticky upravené. Na výzdobě se podíleli svými výtvarnými pracemi sami žáci, což přispělo k vytvoření příjemného prostředí ke vzdělávání. Pro výuku byly využívány dvě kmenové učebny účelně vybavené výškově stavitelným žákovským nábytkem a žiněnkami pro relaxační a vzdělávací činnosti žáků. Vybavení výpočetní technikou (1 interaktivní tabule, 8 žákovských počítačů, 3 učitelské notebooky) podporovalo kvalitu vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“). Vybavení učebnicemi a učebními pomůckami bylo na standardní úrovni. K odpoledním zájmovým aktivitám a mimoškolním činnostem žáci využívali ŠD, umístěnou ve vhodně vybavené učebně. Vedení školy se společně se zřizovatelem systematicky staralo o udržování a zlepšování materiálních podmínek. V roce 2014 byla například pořízena keramická pec z prostředků zřizovatele. Ten částečně pokrýval i některé výdaje v hlavní činnosti školy (např. pořízení učebních pomůcek a úhradu DVPP). Nejvýznamnější položkou v oblasti příjmů školy v hodnoceném období let 2012 až 2014 byla dotace ze státního rozpočtu. V roce 2014 škola obdržela navíc účelově určené finanční prostředky na posílení mzdové oblasti. Z prostředků Evropských strukturálních fondů získala další finanční prostředky v rámci Projektu EU peníze školám na realizaci projektu „Změny metod práce k efektivnějšímu vzdělávání“. Ze získaných finančních prostředků škola poříдила interaktivní tabuli, 8 počítačů, 2 tiskárny, kameru a 3 notebooky pro učitele.

V oblasti řízení školy a v ŠVP ZV byly zjištěny nedostatky, které je třeba odstranit. Ostatní podmínky vzdělávání byly na běžné úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Škola dostatečně informovala veřejnost o vzdělávací nabídce a podmínkách k realizaci školního vzdělávacího programu zejména na nástěnkách v prostorách školy. Protože neměla vlastní internetovou prezentaci, využívala ke zveřejnění povinných informací webovou stránku zřizovatele. Přijímání žáků ke vzdělávání probíhalo v souladu s příslušnými právními předpisy.

V ZŠ byl průběh vzdělávání sledován ve vzdělávacích oblastech *Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace* a v předmětu *výtvarná výchova*. Vyučující efektivně motivovaly žáky a na začátku hodiny je vždy seznámily s jejím cílem. Účelně volily metody a formy výuky, respektovaly věkové a individuální zvláštnosti žáků. Výuka byla odborně správná, což vedlo k efektivnímu získávání požadovaných kompetencí žáků. Užité učební pomůcky a další podpůrné materiály (učebnice, sešity, pracovní sešity, pracovní listy, hry atd.) byly využity účelně. Žáci se SVP měli v hodinách účinnou podporu vyučujících. Učitelky se jim věnovaly především při aktivitách zaměřených individuálně a zároveň poskytovaly podporu i všem dalším žákům, kteří to potřebovali. Žáci pracovali samostatně, ve dvojicích i ve skupinách, kde převážná většina činností byla založena na jejich spontánních (ale řízených) aktivitách. Při frontálním způsobu výuky učitelky často uplatňovaly účinnější metody práce, což přispělo k rozvoji žákovských kompetencí a požadovaných gramotností v dostatečné

míře. Žáci získávali potřebné dovednosti prostřednictvím aktivní komunikace s učitelkami i mezi sebou, prožitkovou metodou, pokusem, vyvozováním apod. Účinné bylo pro udržení koncentrace žáků také dostatečně časté zařazování psychohygienických přestávek s pohybovým a dechovým cvičením a účelné střídání zvolených aktivit, především u mladších žáků. V hodnocení chování žáků vyučujícími převažovaly pochvaly, kázeňská opatření byla využívána ojediněle. Třídy měly zavedeny efektivní systém hodnocení plnění školních povinností pomocí tzv. kladných bodů, které byly všem žákům přiděleny jednotně na začátku pololetí. Z nich si pak podle závažnosti porušení pravidel sami žáci příslušné body odečítali, čímž byli účinně vedeni k sebehodnocení v této oblasti.

Spíše ojedinělé bylo vzájemné hodnocení žáků. Společným kladným znakem všech hodin byla příjemná pracovní atmosféra a motivace žáků prostřednictvím formativního hodnocení. Výuka v ročníkově smíšených třídách byla účelně a citlivě organizovaná s ohledem na potřeby všech pracovních skupin. V *matematice* se vyučující zaměřily zejména na rozšíření matematické gramotnosti v oblasti celých čísel a číselné řady, na základní operace sčítání, odčítání, násobení, dělení a převod jednotek. Žáci efektivně využívali výpočetní techniku zejména při samostatném zpracování zadaných úkolů. V hodinách *jazyka českého* si upevňovali své jazykové a sociální gramotnosti. Dokázali číst s porozuměním, uplatňovali metodu hlasitého čtení s výrazným přednesem, přiřazovali slova k mluvnickým kategoriím, účelně vzájemně spolupracovali a pokoušeli se správně formulovat svá sdělení. Žáci nižších ročníků uměli správně vytvořit slovo, používat hlásky a hláskové skupiny a odpovídat na otázky vyučující. Pouze v předmětu *anglický jazyk* vyučující využila méně efektivní výukové postupy k opakování a prohloubení cizojazyčné gramotnosti. Projevilo se to zejména v nižší úrovni výsledků dosažených žáky v zadaném testu. Pozitivem bylo, že jim vyučující poskytla dostatek času a individuální podpory pro vyjádření slovní zásoby a jednoduchou komunikaci v cizím jazyce při opakování učiva. V předmětu *člověk a jeho svět* vyučující navíc využila pestré a účinné metody výuky k rozšíření žákovských kompetencí k řešení problémů a kučení. Žáky motivovala vhodnými aktivizujícími metodami a prostřednictvím vyprávění a diskuze k probíranému tématu pro práci na společném projektu. Ve *výtvarné výchově* vyučující účelně využila přirozenou tvořivost žáků a při jejich práci v plenéru účinně rozvíjela jejich estetické a sociální kompetence.

Průběh vzdělávání byl účinný a na požadované úrovni s výjimkou cizího jazyka.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) žáků věnovala škola velkou pozornost, což bylo zřejmé z předložené dokumentace i z fyzické prohlídky prostor školy. Svědčí o tom také nízký počet úrazů žáků ve sledovaném období tří posledních školních roků. Možné dílčí bezpečnostní riziko, které v ZŠ představovaly prosklené vstupní vnitřní dvoukřídlé dveře, ředitelka bez zbytečného odkladu odstranila. Pravidla BOZ byla účelně nastavena v dokumentech školy a žáci o nich byli prokazatelně informováni.

ZŠ průběžně sledovala úroveň skupinových a individuálních výsledků vzdělávání. Učující zjišťovaly výsledky vzdělávání zejména prostřednictvím vlastních testů a čtvrtletních písemných prací. Zjištěné údaje škola shromažďovala, pravidelně je probírala na jednáních pedagogické rady a uveřejňovala je ve výročních zprávách o svojí činnosti. Rezervy měla ve vyhodnocování zjištěných údajů a při přijímání následných opatření ke zkvalitnění výsledků vzdělávání. Příčinou bylo, že nevyužívala dostatečně účinné kontrolní a hodnotící nástroje a se závěry dále nepracovala. V minulém období se ZŠ zapojila do externího testování 5. tříd na národní úrovni převážně s mírně nadprůměrným výsledkem. Ve sledovaném období tří let byly výsledky vzdělávání žáků v jednotlivých

ročnících na běžné úrovni. Zákonní zástupci byli dostatečně informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků ve všech předmětech prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách nebo konzultacích kdykoliv po domluvě. Pozitivem školy byla nižší omluvená a nulová neomluvená absence žáků, což svědčí o dobré spolupráci s jejich zákonnými zástupci. Ta byla založena především na osobní komunikaci s vyučujícími. Pro vytváření dobrých vztahů škola umožňovala zákonným zástupcům zúčastnit se po domluvě vyučování. ZŠ prezentovala výsledky vzdělávání na akcích a vystoupeních spojených s životem školy a obce (besídka pro rodiče a veřejnost, vánoční jarmark aj.).

Spolupráce ZŠ s různými partnery účinně přispívala ke zkvalitňování vzdělávání. Školská rada byla zřízena a je funkční. Spolupráci se zřizovatelem hodnotila ředitelka školy jako velmi dobrou a zvláště ocenila jeho aktivní komunikaci a přístup k finančním a materiálním potřebám školy. Významná byla také pravidelná spolupráce s MŠ Černovice, ZŠ Brumov a ZŠ Lysice. Ta přispívala k účelné výměně zkušeností mezi školami a k plynulému přechodu žáků mezi jednotlivými stupni vzdělávání. V rámci preventivních aktivit škola spolupracovala s Policií ČR, Hasiči, mysliveckým sdružením (Tasovice, Černovice), se ZUŠ Boskovice a s pedagogicko-psychologickými poradnami.

Výsledky vzdělávání byly převážně na dobré úrovni. V hodinách *matematiky* žáci prokazovali požadované kompetence při používání základních matematických operací a při řešení samostatných i skupinových úkolů. V *jazyce českém* docházelo k účinnému rozvoji čtenářské gramotnosti, žáci četli s porozuměním a účelně komunikovali mezi sebou i s vyučující. Uměli poskládat slova z hlásek a hláskových skupin a hlasitě s pečlivou výslovností odpovídat na otázky. Dokázali organizovat své činnosti, domluvit se na společném řešení úkolů a dodržování pravidel. K plnění úkolů využívali své dříve získané poznatky a zkušenosti. Výsledky žáků v *cizím jazyce* byly na nižší úrovni především v důsledku méně kvalitní odborné výuky tohoto předmětu. Žáci dokázali vzájemně komunikovat a spolupracovat, ale písemně se vyjadřovali s častějšími chybami. V předmětu *člověk a jeho svět* žáci účinně komunikovali mezi sebou a uměli se dohodnout na rozdělení práce při řešení společného projektu. Ve *výtvarné výchově* dovedli pracovat s motivem, využívali různé techniky kresby, zobrazení perspektivy a vyjadřovali se emotivně. V pravidelné *zájmové činnosti*, realizované jako součást školní družiny, žáci efektivně rozvíjeli především své sociální kompetence prostřednictvím skupinových aktivit.

Výsledky vzdělávání v ZŠ měly převážně požadovanou úroveň.

Závěry

a) ***K silným stránkám školy patřilo:***

- *příznivé klima a vstřícnost učitelů k žákům,*
- *velmi dobrá komunikace mezi žáky a učiteli,*
- *účinná prevence rizikového chování žáků,*
- *efektivní individuální přístup vyučujících k žákům a organizace výuky ve smíšených třídách.*

b) ***Slabé stránky, které byly zjištěny v činnosti školy a je jim třeba věnovat pozornost:***

- *méně efektivní kontrolní a hodnotící nástroje ke zjišťování dosažených výsledků vzdělávání a absence další efektivní práce s těmito výsledky.*

- c) *Nedostatky, které byly odstraněny v době inspekční činnosti:*
- *formální nedostatky v dokumentaci,*
 - *dílčí bezpečnostní riziko (vstupní dveře).*
- d) *Zásadní, na místě neodstranitelné nedostatky, které vyžadují přijetí opatření:*
- *obsah ŠVP ZV nebyl v souladu s příslušným aktuálním rámcovým vzdělávacím programem.*
- e) *Pro zlepšení kvality vzdělávání Česká školní inspekce doporučuje:*
- *zavést účinné vyhodnocování výsledků vzdělávání a přijímat závěry a opatření,*
 - *zaměřit se na zlepšení úrovně výuky cizího jazyka.*
- f) *Od poslední inspekční činnosti v roce 2008 škola zkvalitnila vybavenost ICT a celkově zlepšila podnětnost prostředí.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje odstranění nedostatku uvedeného v Závěru písm. d) a do 31. srpna 2015 a v souladu s § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) zaslání zprávy o odstranění a prevenci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Černovice ze dne 1. října 2009 včetně Přílohy č. 1
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy s účinností od 1. září 2008
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO: 102007071 (základní škola) tisk ze dne 1. června 2015
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO: 118100742 (školní družina) tisk ze dne 1. června 2015
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO: 118100327 (školní jídelna - výdejna) tisk ze dne 1. června 2015
6. M 3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2014 ze dne 1. října 2014
7. Třídní výkazy pro 1. stupeň ZŠ – školní rok 2014/2015, Katalogové listy žáků v počtu 35
8. Třídní knihy všech tříd vedené ke dni inspekce
9. Školní řád ze dne 1. prosince 2014
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem Škola pro život ze dne 30. srpna 2008
11. Zápisy z pedagogické rady od školního roku 2012/2013 do dne inspekce
12. Aktuální rozvrhy všech tříd ve školním roce 2014/2015

13. Seznam zohledněných žáků ke dni inspekce
14. Organizační struktura školy aktuální ke dni inspekce
15. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků aktuální ke dni inspekce včetně přehledu účasti na DVPP
17. Z 2-01 Výkaz o školní družině - školním klubu podle stavu k 31. 10. 2014 ze dne 4. listopadu 2014
18. Přehled výchovně vzdělávací práce – Třídní kniha – školní rok 2014/2015
19. Řád školní družiny ze dne 19. září 2008 včetně přílohy Stanovení úplaty ve školní družině pro školní rok 2014/2015 ze dne 25. srpna 2014
20. Stanovení úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině ze dne 31. srpna 2014
21. Řád školní jídelny-výdejny ze dne 1. září 2014
22. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014
23. Z 17-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování – školní jídelna – výdejna podle stavu k 31. 10. 2014 ze dne 5. listopadu 2014
24. Strávníci říjen 2014 - seznam
25. Dokumentace BOZ školy: Kniha úrazů založená 3. 9. 2008, Revizní zpráva – hlavní roční kontrola ze dne 4. prosince 2014 s platností do 4. prosince 2015, Zpráva o revizi elektrické instalace ze dne 26. ledna 2014, Traumatologický plán ze dne 23. března 2015, Záznam školení BOZP zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců z listopadu 2014, Vnitřní směrnice pro zabezpečení BOZ na mimoškolních akcích;
26. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace, Přehled čerpání finančních prostředků státního rozpočtu, Hlavní kniha účetnictví, Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům, Obecní rozpočet – vše rok 2012, 2013 a 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Tomáš Baleja, školní inspektor

Mgr. Tomáš Baleja v. r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovníce

Bc. Helena Svobodová v. r.

V Brně dne 24. června 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Pavla Davidová, ředitelka školy

Mgr. Pavla Davidová v. r.

V Brně dne 29. června 2015